

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Рени Георгиева Христова-Коцева,
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование 1. Педагогически науки,
професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 26 от 11.11.2025 г., и в интернет страницата на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра Предучилищна педагогика към Педагогически факултет, като кандидат участва Елена Ангелова Каменова от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № РД-22-33 от 9.01. 2026 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика), **обявен за нуждите на катедра Предучилищна педагогика към Педагогически факултет.**

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат** гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, преподавател към катедра Предучилищна педагогика към Педагогически факултет.

Представеният от гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ по чл. 66 ал. 2.

Кандидатът гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова е приложила общо 14 научни труда, от които **1 монография, 1 книга на базата на защитен дисертационен труд** за присъждане на образователна и научна степен "доктор"; **5 публикации** в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, **7 публикации** в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

Представените от кандидата научни трудове покриват минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ (400 точки) и допълнителните изисквания на Педагогическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. От приложената по-долу

справка се вижда, че гл. ас. д-р Елена Каменова по показателите от група Г има 265 точки, при изискуем допълнителен минимум от 60 точки и 5 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация. Броят точки по показателите от група Д – 185 точки значително надхвърля необходимия минимален брой (115 точки).

Таблица 2. Минимални изисквани точки по групи показатели за академична длъжност “доцент” и реален брой точки на кандидата гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова

Група от показатели	Минимален брой точки за доцент	Реален брой точки на кандидата
А	50	50
Б	-	-
В	100	100
Г	200	265
Д	50	185
Е	-	15
Общ брой точки:	400	615

Кандидатът гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова има общо 240 точки за учебна дейност при изискване за минимален брой 30 точки.

Научноизследователската дейност на кандидата се допълва и с активност в проект № ФП 23-ПФ-016 „Интердисциплинарно обучение чрез изкуства, спорт и дигитални технологии”, финансиран от ФНИ при ПУ „Паисий Хилендарски“, 2024-2025 г.

Кандидатът гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова отговаря на критериите за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Педагогическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, приети на Факултетен съвет No 13 от 06.07.2021 г.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова завършва средно образование в СОУ „Петко Рачов Славейков”, гр. Кърджали през 2004 г. Тя е възпитаник на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. През 2010 г. завършва ОКС „Бакалавър“, специалност „Предучилищна педагогика и английски език“ в Педагогическия факултет, а през 2012 г. придобива

магистърска степен по Методика на обучението по английски език (1-12 клас) във Филологическия факултет. В периода март 2015 – март 2019 е докторант в професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактиката) в Педагогическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. След успешно защитен дисертационен труд на тема „Иновативен педагогически модел за усвояване на чужд език в предучилищна възраст“ през 2019 година придобива ОНС „Доктор“. От 03.2019 г. е щатен преподавател в катедра Предучилищна педагогика към Педагогическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ – асистент (03.2019 – 03.2023) и от 03. 2023 г. до момента е гл. асистент.

Образователната и професионална квалификация, преподавателският и научният опит на гл. ас. д-р Елена Каменова съответстват на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическата дейност и на подготовката на кандидата

Аудиторната заетост на гл. ас. д-р Елена Каменова през годините е била около 800-900 часа, а през настоящата учебна година достига до 1300 часа, при годишен норматив от 360 часа. Тя е преподавател, който демонстрира професионална компетентност в разработването и преподаването на лекционни курсове, семинарни и практически занятия в бакалавърски и магистърски програми. Води 16 учебни дисциплини, от които 5 – задължителни, 4 – избираеми, 1 – факултативна, 3 практически курса – хоспитиране, текуща и стажантска практика в бакалавърски програми и 3 задължителни дисциплини в магистърска програма. Разработва 10 нови учебни и лекционни курсове, съгласно актуалните учебни планове на бакалавърските програми.

Участва в Департамента за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти към ПУ „Паисий Хилендарски“ като ръководител на консултации по предучилищна педагогика за придобиване на V и IV ПКС и участие в изпитни комисия за придобиване на III, IV, V ПКС.

Преподавателските ангажименти на гл. ас. д-р гл. ас. д-р Елена Каменова включват участие в изпитни комисии за провеждане на семестриални и държавни изпити, както и изпитни комисии за проверка на говорни и комуникативни способности.

Участва в Комисии по акредитация и изготвяне на доклад самооценка през 2019 и 2025 г.

Член в Комисията по управление на качеството на образователния продукт – анкетиране на студенти и работодатели, периодично всяка учебна година, обобщение, анализ и изготвяне на доклад за получените резултати.

Координатор на специалност „Предучилищна педагогика“ и „Предучилищна педагогика и чужд език“ (2020г. до 2025г.).

Изключително активна е работа ѝ със студентите в научноизследователски и художественотворчески проекти – 12 успешно завършили дипломанти в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ и 5 дипломанти в настоящата учебна година 2025-26г., ментор на клуб "Млад педагог" към Педагогически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ от 2023г.

Оценка на научната и научноприложната дейност на кандидата.

Гл. ас. д-р Емена Каменова участва в конкурса за „доцент“ с **1 монография и 1 книга на базата на защитен дисертационен труд** за присъждане на образователна и научна степен "доктор"; **5 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация** (3 самостоятелни и 2 в съавторство), от които 2 с индекс WEB OF SCIENCE и 2 с индекс CEEOL; **7 публикации в нереферирани списания**, от които 3 в Годишник на Педагогическия факултет, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и 4 в сборници от научни конференции, научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове. От представените публикации 1 е на английски език и 14 на български език.

Приноси (научни, научноприложни, приложни) и цитирания.

Основните научноизследователски интереси на гл. ас. д-р Елена Каменова са в областта на **предучилищната педагогика и предучилищното образование.**

Научните приноси имат **теоретичен и практически** характер и могат да се систематизират в следните **области:**

Първа област. Теоретико-приложни изследвания и разработки, свързани със съществени аспекти при възпитанието на децата от предучилищна възраст – трудово възпитание, нравствено възпитание, физическо възпитание и социално-емоционалното развитие [2; 3; 5; 6; 7; 11; 12].

Втора област. Научно-практически изследвания и разработки, обуславящи значението на игрите, допълнителните форми и мултимедийните презентации в образователния процес на детската градина за стимулиране двигателната и познавателната активност, и емоционално-волевата подготовка на детето за училище [1; 2, 5; 6; 7; 8; 9].

Трета област. Теоретико-практически изследвания и разработки за ролята, функциите и предизвикателствата на съвременния детски учител [4; 10; 11].

В първата тематична област научно-изследователските и практико-приложните приноси са в областта на **възпитанието и възпитателния процес в предучилищна възраст** [2; 3; 5; 6; 7; 11; 12].

Направен е съдържателен анализ на съвременното състояние на възпитателния процес в предучилищна възраст, оценка на неговата ефективност и перспективи, отговарящи на съвременната възпитателна парадигма и обществени очаквания. Като се позовава на традиционно утвърдените компоненти – нравствено, интелектуално, трудово, физическо, естетическо и семейно възпитание, гл. ас. д-р Елена Каменова аргументира ролята на социално-емоционалното развитие като ключов фактор за личностното формиране на детето [2, 11].

Представено е аргументирано теоретико-практическо изследване на фундаменталното значение на физическото възпитание и на физическата активност за цялостното развитие на децата от предучилищна възраст. Изведени са основните функции на движенията за физическото и психическото здраве, както и определящата им роля за интелектуалното развитие и формирането на базисни компетентности. Подчертава се ролята на родителите и педагозите за стимулиране на двигателната активност в предучилищна възраст. Доказано е значението на подвижната игра като допълнителна форма, която способства за повишаване на двигателна активност на децата [2, 12, 7].

Предложено е съвременно авторско проучване на образователните, възпитателните и развиващите функции на трудовата дейност и нейното ефективно влияние върху развитието на ключови личностни качества, волеви и социално-емоционални умения при децата от предучилищна възраст [5].

Специално място е отредено на приказката като ценен ресурс за обогатяване на нравствени представи при 6–7-годишните деца. Анализът на резултатите от проведеното изследване убедително доказва целесъобразността на приложената педагогическа система от детски приказки благоприятстваща за формирането и обогатяването на нравствените представи при 6–7-годишни деца и приложимостта ѝ в педагогическата практика [5].

Научните и изследователски интереси на гл. ас. д-р Елена Каменова са фокусирани върху изключително актуален проблем на съвременното предучилищно възпитание и съвременната предучилищна педагогика – социално-емоционалното и волево развитие на децата от предучилищна възраст [1, 6, 9].

Във втората тематична област, свързана с научно-практически изследвания и разработки за стимулиране на двигателната и познавателната активност, и емоционално-волевата подготовка на детето за училище, се открояват следните по-съществени теоретико-приложни приноси, съдържащи се основно в **монографията Каменова Е. (2025)**. Организираната дейност при емоционално-волевата подготовка за училище на 5–7-годишните деца, Пловдив, ISBN 978-619-281-078-8, както и в някои **други изследвания и публикации** [1; 2; 5; 6; 7; 8; 9].

Гл. ас. д-р Елена Каменова прилага компетентен изследователски подход при изясняване теоретичните основи на подготовката на детето за училище в съвременната образователна институция като поставя акцент върху спецификата, психолого-педагогическите измерения и значението на емоционално-волевата подготовка. Въз основа на конструктивен анализ се подчертава необходимостта от холистичен подход, при който възпитателно-образователния процес се осъществява както в организирани, така и в свободни дейности – игрови, художествено-творчески, трудови, изследователски, интерактивни, които стимулират развитието на емоционално-волевата сфера и подпомагат социално-емоционалната и мотивационно-волевата подготовка на детето за училище [1, 5, 6].

Научно обоснована е необходимостта от разнообразни организирани дейности, тяхната технологична характеристика и практическа приложимост. Представена е авторска теоретична рамка на организирани дейности, която съчетава целенасоченост с творческа свобода и предоставя възможност на педагога да интерпретира, адаптира и модифицира дейностите спрямо индивидуалните особености, интереси и потребности на всяко дете, ориентирана към постигане на емоционална отзивчивост и волева ангажираност и стимулиране на емоционално-волевата подготовка [1, 6, 9].

Разработената Критериална рамка за проследяване развитието на емоционално-волевата подготовка на 5–7-годишните деца за училище е надежден инструмент за изследване и практическо приложение в предучилищното образование [1, 6, 9, 11].

Аргументирано доказано е становището, че мултимедийните презентации са ценен инструмент за обогатяване на традиционния образователен процес в детската градина [8].

Стойностни и обогатяващи предучилищната педагогика са представените в **книгата Каменова Е. (2025)**. Педагогически модел за стимулиране на познавателната активност по чужд език при 6–7-годишните деца, Пловдив, ISBN 978-619-281-070-2, игри за стимулиране на чуждоезиковото обучение в детската градина, както и авторските игри за подпомагане на емоционално-волевата подготовка на детето за училище [1, 7, 9].

Третата тематична област в научно-изследователската работа на гл. ас. д-р Елена Каменова е свързана с приносни моменти в теоретико-практически изследвания и разработки за **ролята, функциите и предизвикателствата на съвременния детски учител** [4; 10; 11].

Проведено е представително емпирично изследване сред учители в предучилищното образование в България, целящо проучване на техните нагласи, опит и професионални оценки относно състоянието на емоционално-волевата подготовка на 6–7-годишните деца. Анализът показва, че учителите подкрепят идеята за оптимизиране на педагогическата работа с оглед ефективното стимулиране на емоционално-волевата подготовка на децата за училище [4, 10].

Теоретично се обосновават организационните умения и професионални компетентности на педагога, които би следвало да насърчават двигателната, познавателната и социалната активност като цялостен процес, насочен към емоционално-волевата подготовка на децата за училище [10; 11].

Представените публикации убедително доказват научна информираност, иновативност и професионална компетентност, които определят гл. ас. д-р Елена Каменова като амбициозен изследовател и преподавател.

Гл. ас. д-р Елена Каменова има 12 самостоятелни публикации и 2 в съавторство – доказателство за възможностите ѝ както за самостоятелни научни изследвания, така и за успешна работа в екип.

Участието в различни научни форуми (конференции, семинари, кръгли маси) е отражено в научните трудове на кандидатката.

Гл. ас. д-р Елена Каменова представя **24 цитирания**, от които **5 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни** с научна информация или в монографии и колективни томове; **3 цитирания в монографии и колективни томове** с научно рецензиране и **16 цитирания в нереперирани списания** с научно рецензиране. Посочените цитирания покриват изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент” и показват нейната разпознаваемост в научните среди.

4. Критични забележки и препоръки

В дигиталния свят много ценно е възпитаването на нравствени ценности чрез приказки. Препоръката ми е гл. ас. д-р Елена Каменова да разшири изследването и разработи система от детски приказки за 3–6-годишни деца.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова, **отговарят на всички изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „главен асистент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и в научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова е съвместима с обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“.

Постигнатите от гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова резултати в учебната и в научно-изследователската дейност **напълно** съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Педагогическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и с оглед на анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научноприложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад предложение до Факултетния съвет на Педагогически факултет за избор на гл. ас. д-р Елена Ангелова Каменова на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)

09.03. 2026 г.

Изготвил становището: .....

(проф. д-р Рени Христова-Коцева)